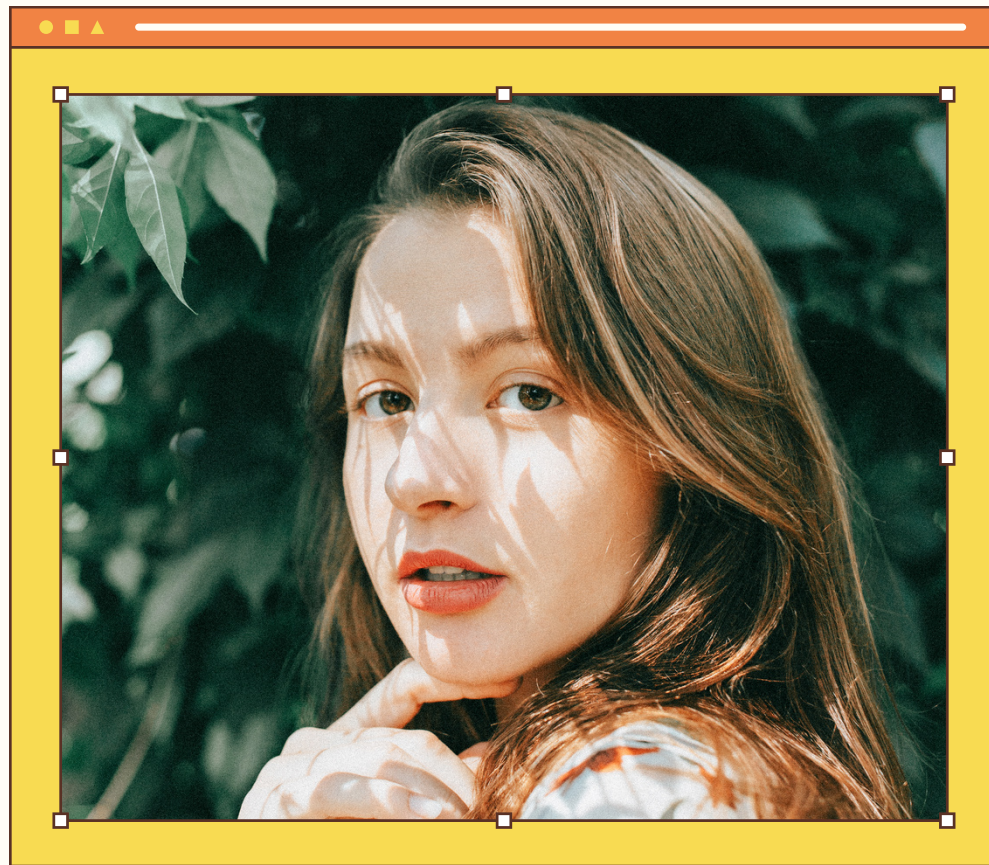
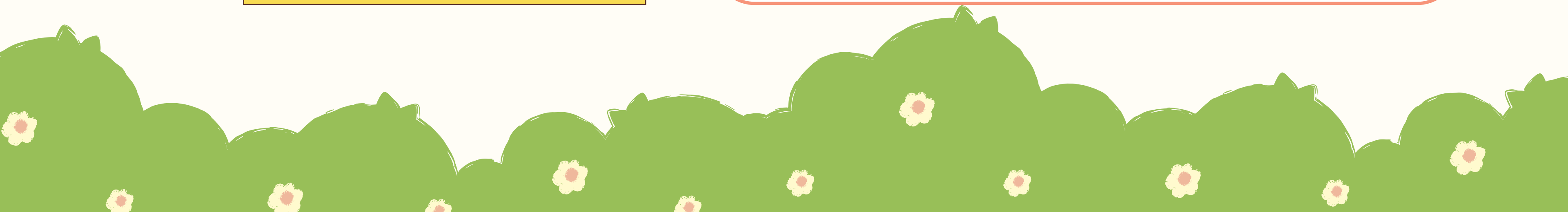

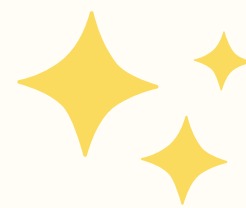
บทที่ ๓ เทคนิคการวางแผนเพื่อการจัดการองค์การ

ความหมายของการวางแผน คำว่าการวางแผนมาจากคำมาจากภาษาละติน ว่าแพลนัม (Planum) หมายถึงพื้นที่ราบ (Flat Surface) เป็นคำที่นำมาใช้ในภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 17 คือ “Planning” โดยใช้ในความหมายแคบ เกี่ยวกับการวาดภาพลงพื้นผิวราบของสิ่งก่อสร้างต่างๆ ลักษณะเดียวกับพิมพ์เขียวในปัจจุบัน (สมบัติ ธีรารัง ธีรารัง, 2549 : 48) ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ไม่ได้บอกความหมายของคำว่า วางแผนคำนี้โดยตรงแต่จะให้ความหมายของคำแต่ละคำดังนี้ว่า หมายถึง กำหนดหรือตั้งส่วน แแผน หมายถึง สิ่งที่กำหนดเป็นแนวดำเนินการ ดังนั้น หากแปลความหมายรวม ๆ กัน การวางแผน หมายถึง การกำหนด สิ่งที่จะยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

ความสำคัญของการวางแผน

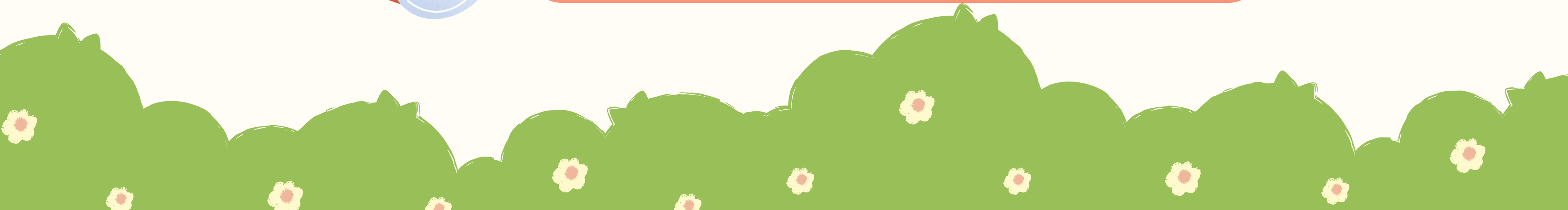
การวางแผนถือได้ว่าเป็นกิจกรรมขั้นต้นแรกของการบริหารงาน และเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดที่ท าให้การทำงานบรรลุเป้าหมายด้วยวิธีที่ดีที่สุด ในภาวะปัจจุบันสังคมมีความยุ่งยากซับซ้อนยากที่ มนุษย์จะตัดสินใจกระทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยวิธีการพิจารณาอย่างผิวเผิน เพราะตัวแปรที่เข้ามามีส่วนกระทบต่อความส าเร็จหรือล้มเหลวของกิจกรรมต่าง ๆ นั้นมีมากมาย จำเป็นที่จะต้องใช้หลัก วิชาเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์จัดระเบียบของตัวแปรทั้งหลาย และพยายามมองลู่ทางความเป็นไปได้ใน อนาคต ให้กระจ่างชัดขึ้น ก็คือ “การวางแผน”

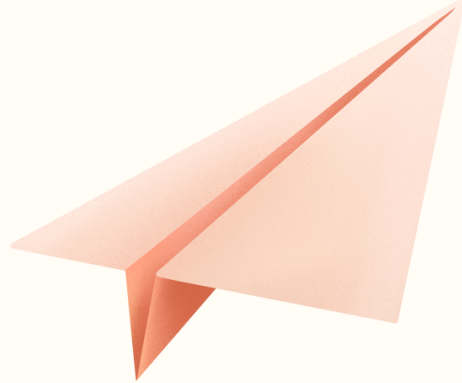
ประเภทของการวางแผน

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าการวางแผนเป็นเรื่องสำคัญสำหรับนักบริหารทุกระดับเพราะการวางแผน เป็นกิจกรรมแรกของกระบวนการบริหารซึ่งนักบริหารสามารถนำไปใช้กับงานทุกอย่างโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาและการแสวงหาโอกาสใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในองค์การนี้วิชาการจึงพยายามแบ่งประเภท ของแผน (Types of Planning) ออกเป็นหลายประเภททั้งนี้โดย พิจารณาตามมิติของเวลา พิจารณาจาก ระดับการคิดบริหาร พิจารณาจากลักษณะของงาน

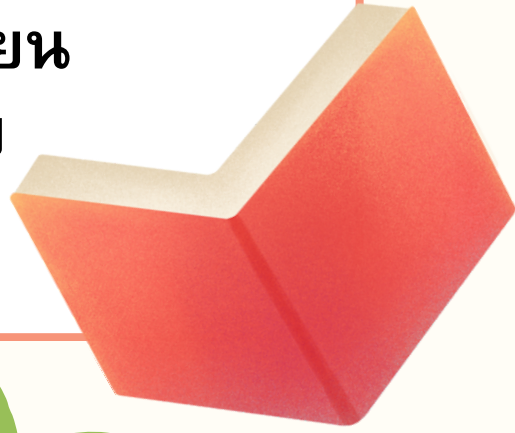
ความสำคัญและความจ ว่าเป็นที่ต้งมการวางแผน เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า การบริหารหรือการจัดการเป็นปัจจัยที่มีความส าคัญมากที่ทำให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ซึ่งหลักการบริหารที่ส าคัญอันดับแรกที่เป็นหน้าที่ของนัก บริหาร โดยเฉพาะนักบริหารระดับสูงก็คือ “การวางแผน” การวางแผนจึงมีความส าคัญและมี ความ จำเป็นต่อการบริหารงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและภาคธุรกิจเอกชน

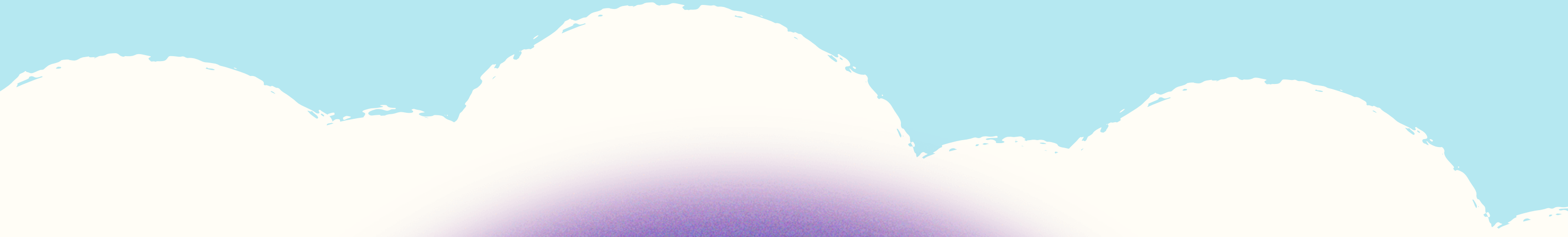

กระบวนการในการวางแผน

กระบวนการวางแผนหรือขั้นตอนการวางแผนนั้นมีความสำคัญกับองค์การทั้งในโดย กระบวนการวางแผนจึงเป็นการกำหนดแนวทางเลือกสำหรับปฏิบัติการล่วงหน้า เชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ทางการ บริหารที่ว่าด้วยการควบคุม เพื่อที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายใช้เป็นกลไกป้อนกลับ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ จำเป็น เพื่อให้องค์การเกิดการเรียนรู้ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอเกี่ยวกับกระบวนการในการ วางแผน

บทสรุป

สรุปได้ว่า การวางแผนจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งองค์การภาครัฐ และองค์การภาคเอกชน โดยเฉพาะองค์การขนาดใหญ่มีความสลับซับซ้อน มีขอบข่ายของงานกว้างขวางมาก และเกี่ยวข้องกับ องค์การและสิ่งแวดล้อมภายนอกมาก การวางแผนจะเป็นการกำหนดสิ่งที่จะทำและ สิ่งที่ต้องการจะบรรลุ ไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้ปฏิบัติมองเห็นทิศทางของ องค์การว่าเห็นสิ่งใด อะไรควรจะทำก่อนหรือหลัง ซึ่ง องค์ประกอบของการวางแผนคือจะต้องเป็นกระบวนการ มีการจัดเตรียมไว้ล่วงหน้ามีการ กำหนดว่าจะ กระทำในอนาคต โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ ชัดเจน ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมี การวางแผนนั้นมีทั้งระดับ สังคมและประเทศชาติระดับองค์การ และระดับบุคคล

